

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Wojewody Lubuskiego

NK-I.4131.9.2022.AHor

z dnia 13 stycznia 2022 r.

Rada Gminy Łagów

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 i 1834)

stwierdzam nieważność

§ 1 ust. 3 uchwały Nr XXVIII.214.2021 Rady Gminy Łagów z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie zasad przyznania i wysokości diet radnych Rady Gminy Łagów.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 17 grudnia 2021 Rada Gminy Łagów podjęła uchwałę w sprawie zasad przyznania i wysokości diet radnych Rady Gminy Łagów. W podstawie prawnej uchwały wskazano przepisy art. 25 ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2021r. poz. 1372). Wskazana uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 22 grudnia 2021 r.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały, organ nadzoru stwierdza, iż uchwała w części istotnie narusza prawo, tj. art. 25 ust. 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U.2021 poz. 1372 i 1834) - dalej u.s.g. Zgodnie z tym przepisem na zasadach ustalonych przez radę gminy radnemu przysługują diety oraz zwrot kosztów podróży służbowych.

W § 1 ust. 1 przedmiotowej uchwały Rada Gminy ustaliła zryczałtowane, miesięczne diety radnych. W § 1 ust. 2 uchwalono, że "Dieta, o której mowa w ust. 1 ulega obniżeniu w związku z nieobecnością radnego na sesji Rady lub Komisji w wysokości 30 % za każdą nieobecność". Natomiast w § 1 ust. 3 uchwały postanowiono, że "Przepisy ust. 2 nie obowiązują w przypadku zwołania sesji na wniosek, o którym mowa w art. 20 ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2021r. poz. 1372), oraz sytuacji nadzwyczajnej w kraju uniemożliwiającej Radnemu uczestnictwo w pracach Rady".

W pierwszej kolejności należy wskazać na nieostrość terminu "sytuacji nadzwyczajnej w kraju uniemożliwiającej Radnemu uczestnictwo w pracach Rady". Pojęcie takie nie zostało zdefiniowane

w przepisach prawa. Wprowadzenie takiego zapisu budzi poważne wątpliwości co do tego, kto miałby potwierdzać i na jakiej podstawie zaistnienie takich okoliczności. Należy zwrócić uwagę, że chodzi tu o inne okoliczności niż okoliczności związane z pełnieniem funkcji radnego. Ponadto wątpliwości organu nadzoru budzi wprowadzenie przepisu, zgodnie którym nie dokonuje się zmniejszenia diety w przypadku nieobecności na sesji zwołanej w trybie art. 20 ust. 3 u.s.g. czyli sesji nadzwyczajnej. Należy zwrócić uwagę, że art. 25 ust. 4 u.s.g. stanowi, iż rada gminy może ustanowić zasady, na jakich radnemu będzie przysługiwała dieta. Na tle tego przepisu utrwalone jest stanowisko, że z użytego przez ustawodawcę zwrotu „na zasadach ustalonych przez radę” wynika, że pozwala on radzie na sprecyzowanie reguł (zasad), na jakich przysługiwać będzie rekompensata (wyrównanie wydatków i strat) w związku z wykonywaniem mandatu radnego.

Jak wyjaśnił Wojewódzki Sąd Administracyjny w Opolu w uzasadnieniu do wyroku z dnia 4 marca 2021 r., sygn. II SA/Op 301/20, używany w art. 25 ust. 4 u.s.g. wyraz "dieta" postrzegać należy wyłącznie w kategoriach zwrotu kosztów związanych z pełnieniem funkcji radnego, co decyduje o typowo kompensacyjnym charakterze diety należnej radnemu. Środki uzyskiwane przez radnego w ramach przysługującej mu diety, mają w istocie tylko i wyłącznie minimalizować poniesione koszty wynikające z potrącanego mu wynagrodzenia za pracę na skutek uczestniczenia w aktywności organu stanowiąco - kontrolnego; np. udział w sesji rady czy w posiedzeniach komisji stałych lub doraźnych tego organu. Skoro dieta sprowadza się do wyrównania wydatków i strat wynikających z wykonywania funkcji radnego, to osoba pełniąca tę funkcję zachowuje prawo do zwrotu kosztów i wydatków poniesionych w związku ze sprawowaniem tej funkcji, a nie z tytułu samego bycia taką osobą. Użyty przez prawodawcę wyraz „dieta” należy rozumieć więc jako zwrot kosztów związanych ze sprawowaniem mandatu radnego, co przemawia za jego kompensacyjnym charakterem. Dieta powinna być zatem ściśle powiązana z aktywnością radnych w pracach rady i zależna od rzeczywistego wykonywania obowiązków związanych z pełnioną funkcją (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 25 lutego 2020 r. o sygn. II SA/Wa 2120/19, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 14 sierpnia 2019 r. o sygn. IV SA/Po 401/19, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Opolu z dnia 9 lipca 2015 r. o sygn. II SA/Op 161/15).

Ponadto, jak wskazał Naczelny Sąd Administracyjny, dieta stanowi rekompensatę za utraczone przez radnego zarobki i nie może być świadczeniem pracowniczym (por. wyrok NSA z 26 czerwca 2014r., sygn. akt II OSK 406/14). Wobec tego, jeżeli radny w czasie swojej nieobecności podczas prac rady lub jej organów, nie wykonuje innych czynności związanych z pełnieniem mandatu, to nie powinien otrzymać z tego tytułu diety, chociażby ta nieobecność była usprawiedliwiona czy

spowodowana "sytuacją nadzwyczajną". Ponadto prawo do diety nie powinno być uzależnione od trybu w jakim została zwołana sesja. Obowiązkiem radnego jest uczestniczenie w sesji rady niezależnie od tego w jakim trybie została zwołana. Jeśli radny nie uczestniczył w sesji nadzwyczajnej rady gminy to nie poniósł w związku z tym żadnych kosztów ani nie utracił zarobku, w związku z czym nie jest zasadne niepominiejszenie mu diety za nieobecność na sesji lub komisji rady.

Opisane powyżej nieprawidłowości stanowią w ocenie organu nadzoru istotne naruszenie art. 25 ust. 4 u.s.g., w związku z tym należało stwierdzić nieważność § 1 ust. 3 uchwały Nr XXVIII.214.2021.

Pouczenie:

Od niniejszego rozstrzygnięcia służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od doręczenia rozstrzygnięcia za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO

Paweł Witt

Dyrektor

Wydziału Nadzoru i Kontroli